

Demeter László (2023): Ártéri keményfás ligeterdők faállomány-szerkezetének és gazdálkodási rendszerének leírása a történeti erdészeti irodalomban (1862-től). A doktori értekezés 1. online melléklete

Teljes hivatkozás: Demeter László (2023): Ártéri keményfás ligeterdők faállomány-szerkezetének és gazdálkodási rendszerének leírása a történeti erdészeti irodalomban. In: "A Pannon régió természetközeli, öreg, ártéri keményfás ligeterdői faállomány-szerkezetének és dinamikájának történeti értékelése". Doktori (PhD) értekezés 1. online melléklete, Pécsi Tudománygyetem, Pécs

Rövid hivatkozás: Demeter (2023)

Első szerző: Demeter László

Év: 2023

Összefoglalás:

Az **Erdészeti Lapokban** az erdész szakma képviselői 1862-től rendszeresen közölnek táji, erdő- és állományléptékű erdőleírásokat a Pannon régió számos tájából. Dolgozatomban elvégeztem a történeti erdészeti irodalom szisztematikus áttekintését, hogy beazonosítsam az 1930 előtt még lábon álló, öreg (>70 éves) ártéri keményfás erdőket.

Az 1862-től 1930-ig megjelent összes lapszám tartalomjegyzékét átolvasva letöltöttem azokat a cikkeket, melyek címe ártéri keményfás erdőkre vagy olyan tájak erdőire utalt, melyekben nagy eséllyel előfordul az élőhely (összesen 130 cikk). A folyóirat összes száma szabadon elérhető és kereshető online (<http://epa.niif.hu/01100/01192>).

Mindegyik cikket alaposan átolvastam, és szűkítettem az elemzésre alkalmas cikkek számát. Azokat a szakcikkeket tartottam meg, amelyekben kvalitatív leírást és/vagy kvantitatív adatot találtam az alábbi témákban:

1. faállomány-szerkezeti jellemzők (pl. elegyarány, hektáronkénti törzsszám vagy fatérfogat, faóriások törzssűrűsége),
2. az erdőgazdálkodási rendszer és
3. a természetes erdőfelújulás és természetes újulatra alapozott vagy mesterséges felújítás.

Az **Erdészeti Lapokból** a fenti szűrő alapján kiválasztott szakcikk (65 cikk) mellett az elemzésbe bevontam más, a saját irodalmi adatbázisomban megtalálható cikket is, melyek releváns adatot tartalmaztak (összesen 4 cikk). Kvantitatív adatnak tekintetem az olyan információt, amely jól definiált területegységre vonatkoztatva közöl mért vagy becsült adatot. Kvalitatív adatnak tekintetem azokat az idézeteket, melyekben nagyobb erdőterületet vagy gazdálkodási egységeket jellemeznek (több tíztől akár több ezer hektárig). Az összegűjtött idézeteket és erdőleírásokat jelen online mellékletben adom közre. Az idézeteket eredeti, a szerzők által megfogalmazott formában közlöm újra, néhol kapcsos zárójelben megjegyzésekkel magyarázva a könnyebb megértés érdekében.

Felhasznált irodalom

- Anonymus (1865). A kisjenői uradalom erdőségei. Erdészeti Lapok 4: 209-220.
- Anonymus (1866). Jegyzetek a bánáti tölgyerdőkről. Erdészeti Lapok 5: 93-94.
- Anonymus (1874). Pozsonymegye erdészeti viszonyai. Erdészeti Lapok 13: 217-227.
- Anonymus (1881). Állabjavítás töre való helyezés által. Erdészeti Lapok 20: 738-740.
- Anonymus (1907). A pécsi közgyűlésről és a bényei uradalomba tett kirándulásról. Erdészeti Lapok 46: 894-909.
- Anonymus (1908). Képek Szlavónia tölgyeseiből. Erdészeti Lapok 47: 363-367.
- Anonymus (1911a). Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület tanulmányútja I. Erdészeti Lapok 50: 1031-1048.
- Anonymus (1911b). Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület tanulmányútja III. Erdészeti Lapok 50: 1255-1277.
- Anonymus (1913). A „Baranya-, Somogy-, Tolnamegyei Erdészeti és Vadászati Egyesület” tanulmányútja. Erdészeti Lapok 52: 628-631.
- Bedő, A. (1866). Erdészeti levél Slavóniából. Erdészeti Lapok 5: 224-229.
- Bielek, I. (1862). A slávóniai határőr-vidékből. Erdészeti Lapok 1: 323-332.
- Blattny, T. (1909). A magyar Alföld befásítása érdekében. Erdészeti Lapok 48: 582-588.
- Bokor, R. (1912). A szilfa drágasága. Erdészeti Lapok 51: 932-934.
- Bokor, R. (1913a). A szlavóniai tölgyfát feldolgozó vállalatokról I. Erdészeti Lapok 52: 758-767.
- Bokor, R. (1913b). A szlavóniai tölgyfát feldolgozó vállalatokról II. Erdészeti Lapok 52: 797-809.

- Boór, K. (1906). A szávamenti tölgyesekről. Erdészeti Lapok 45(6): 472-476.
- Déván, R. (1889). Szlavónia öreg tölgyesei. Erdészeti Lapok 28: 441-456.
- Divald, A. (1868). A Magyar Birodalom álladalmi erdőségei kezelésének eredményei 1867-ig és lépések egy jobb jövő felé. Erdészeti Lapok 7: 145-177.
- Divald, A. (1872). A bácskai kincstári erdőkről II. Erdészeti Lapok 11: 182-186.
- Divald, A. (1886). Vidéki level. Erdészeti Lapok 25: 650-656.
- Divald, A. (1892). A bálinczi tölgyesekről. Erdészeti Lapok 31: 617-627.
- Erdődi, A. (1866a). Egy kellemes kirándulás váratlan eredményei. Erdészeti Lapok 5: 207-211.
- Erdődi, A. (1866b). A bródi határezred erdőségeinek leírása I. Erdészeti Lapok 5: 211-219.
- Erdődi, A. (1866c). A bródi határezred erdőségeinek leírása II. Erdészeti Lapok 5: 254-265.
- Erdődi, A. (1866d). A bródi határezred erdőségeinek leírása IV. Erdészeti Lapok 5: 352-358.
- Erdődi, A. (1866e). A bródi határezred erdőségeinek leírása V. Erdészeti Lapok 5: 400-406.
- Fekete, L. (1890a). Bereg vármegye erdőtenyésztési viszonyairól. Erdészeti Lapok 29: 94-121.
- Fekete, L. (1890b). Ung vármegye erdőtenyésztési viszonyairól. Erdészeti Lapok 29: 159-178.
- Fekete, L. (1890c). Horvát-Szlavonország erdészeti viszonyai. Erdészeti Lapok 29: 801-825.
- Fekete, L. (1890d). Horvát-Szlavonország erdészeti viszonyai. Erdészeti Lapok 29: 899-912.
- Fekete, L. (1890e). Zemplén vármegye erdőtenyésztési viszonyairól. Erdészeti Lapok 29: 281-291.
- Fekete, L. (1895). Az erdő ápolásáról és használatáról annak megalapításától a letarolás idejéig. Néptanítók, községi előjárók és kisbirtokosok számára. Országos Erdészeti Egyesület, Budapest, 106 pp.
- Fekete, L. (1899). Az erdők felújítása kapcsolatban azok rendszeres kihasználásával. Néptanítók, községi előjárók és kisbirtokosok számára. Országos Erdészeti Egyesület, Budapest, 130 pp.
- Fekete, L. (1888). Nyitra- és Pozsonymegye erdészeti viszonyai. Erdészeti Lapok 27: 875-893.
- Fekete, L., Blattny, T. (1913). Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a Magyar Állam területén. Erdészeti Lapok 52: 743-758.

- Gelinek, T. (1880). A bégavölgyi ligeterdők kocsános tölgyeinek növekvés-
menete. Erdészeti Lapok 19: 560-585.
- Hamernyik, B. (1913). A dunaártéri szigeterdők felujtásáról. Erdészeti
Lapok 52: 831-842.
- Hirsch, I. (1873). A kalocsai érsekség erdeinek leírása. Erdészeti Lapok 12:
375-381.
- Hoffmann, S. (1873). A magyarországi egyetemi, tanulmányi, vaűás-
alapítványi és megürült egyházi javak birtokaihoz tartozó erdőségek
ismertetése. Erdészeti Lapok 12: 242-261.
- Illés, N. (1870). A tölgy s annak tenyésztése. Erdészeti Lapok 9: 175-
187.
- Iványi, I. (1913). Az apatini kincstári erdőgazdaság múltjából. Erdészeti
Lapok 52: 227-229.
- Kiss, E. (1903). Az erdei vetőmag beszerzéséről. Erdészeti Lapok 42: 469-
484.
- Kiss, F. (1911). Szabadka és Szeged sz. kir. városok erdőbirtokának rövid
leírása. Erdészeti Lapok 50: 1333-1357.
- Kozarac, J. (1886). A Száva-menti tölgyerdők újraerdősítésének kérdéséhez.
Erdészeti Lapok 25: 370-381.
- Kozarac, J. (1895). A szlavóniai kincstári erdőkben alkalmazott gyérítésekről
és áterdölésekről. Erdészeti Lapok 34: 367-380.
- Kozarac, J. (1897). A szávamenti tölgyerdők utolsó tíz éve erdőnevelési és
fakereskedelmi szempontból. Erdészeti Lapok 36: 415-444.
- Kuzma, G. (1910). A szlavóniai tölgyesekről. Erdészeti Lapok 49: 854-855.
- Kuzma, G. (1911). A szlavóniai tölgyesekről. Szélely és Illés Könyvnyomdája,
Ungvár, 31 pp.
- Láng, G. (1873). A folyómenti vagy berki erdőkről. Erdészeti Lapok 12: 88-
103.
- Lázár, J. (1870). A slavóniai határőrvidék csodaszép tölgyesei. Erdészeti
Lapok 9: 401-413.
- Majerszky, I. (1915). A mag megválasztásának kérdéséhez. Erdészeti Lapok
54: 583-589.
- Marosi, F. (1889). Fatenyésztési kísérletek. Erdészeti Lapok 28: 220-234.
- Pánczél, O. (1914). Tölgyerdők pusztulása. Erdészeti Lapok 53: 718-721.
- Rochel, K. (1877). A csálai kincstári erdőgondnokság tölgyeseinek
száradásáról. Erdészeti Lapok 16:553-556.
- Rónai, Gy. (1921). Az ármági erdő. Erdészeti Lapok 60: 380-383.
- Török, S. (1912). A vadászerdői m. kir. erdőőri szakiskola erdőgazdaságának
rövid leírása. Erdészeti Lapok 51: 129-174.
- Tuzson, J. (1917). A tölgylisztharmat károsítása a vinkovcei, lippai és
gödöllői kincstári erdőbirtokokon. Erdészeti Lapok 56: 113-124.

- Ujházy, D. (1878). Vaiszlói erdőkárbecslések. Erdészeti Lapok 17: 318-315.
- Wendl, K. (1874). A kalocsai érsekség birtokán eszközölt homokkötések és az érsekségi erdők ismertetése. Erdészeti Lapok 13: 591-602.
- Zsuffa, A. (1892). A tölgy megtelepítése a folyómenti lagyfaerdők területén. Erdészeti Lapok 31(7): 439-446.

[Általános, egyéb ...](#)

[élőhely: fáslegelők, legelőerdők](#)

[élőhely: gyertyános-tölgyesek, bükkösök](#)

[élőhely: láp- és ligeterdők](#)

[erdőgazdálkodás](#)

[erdőhasználat, erdei haszonvétele](#)

[erdőszerkezet: faállomány](#)

[erdőtörténet](#)

[tájökológia, tájhasználat, tájtörténet](#)

Lelőhely: ER Archívum - digitális

Típus: kéziratos mű

Csatolt dokumentum: [Demeter László \(2023\): Ártéri keményfás ligeterdők faállománya és gazdálkodási rendszerének leírása a történeti ...](#)766.3 KB

Horváth Ferenc

Katalógusbavétel időpontja: 2023-09-24